

Nancy blev kontrollerad av skolan

I RELIGIONENS NAMN

När Nancy Minglani gick i sjunde klass kontaktade hennes föräldrar rektorn på skolan. De var oroliga över sin dotters umgänge och vilka kläder hon hade på sig. Skolan tog parti – och rapporterade om klädvalen till föräldrarna. – Jag kände mig begränsad och fängslad, säger Nancy Minglani.

Nancy Minglani, i dag 23 år, tillhör den religiösa minoriteten sikher i Afghanistan, som inte bär slöja. Däremot har hon upplevt klädkontroll i skolan.

Hon kom till Sverige tillsammans med sina föräldrar och syster 2006. Familjen hamnade i en liten kommun i Norrland och Nancy började skolan. Det dröjde inte länge innan problem uppstod. Då gick hon i sjunde klass.

– Min pappa tog kontakt med rektorn på skolan, för att jag började umgås med några svenska tjejer, berättar Nancy.

En av dem blev snabbt en av Nancys bästa vänner.

– Hon var lång, lite högljudd, väldigt social, kunde svenska och rökte och drack ibland på helgerna – tjejer skulle inte vara så. Mina föräldrar kände sig hotade av henne och mitt umgänge. Svaret mina föräldrar fick av rektorn var att ”självklart respekterar vi er kultur, vi håller koll på Nancy”.

HON BERÄTTAR ATT rektorn pratade ihop sig med lärarna – som höll ett extra öga på henne.

– Det handlade om vad jag gjorde, vad jag hade på mig och vilka jag umgicks med. Kort efter det här samtalet fick mina föräldrar komma på ett möte med rektorn som berättade att ”Nancy allt oftare går i kläder som inte är hennes egna”.

Det kunde vara klänningar, blusar eller kjolar som inte var tillräckligt täckande.

– För mig blev det väldigt, väldigt jobbigt, skolan var ju ett andrum för mig. En plats där jag kunde få vara som jag ville, klä mig som jag ville och umgås med vem jag ville.

Bild: PRIVAT

KONTROLLERADES. Nancy Minglani är i dag projektledare för den antirasistiska och feministiska organisationen Varken hora eller ku vad.

Efter detta var skolan inte längre en fri plattform. Jag kände mig begränsad och fängslad, både hemma och i skolan, berättar Nancy.

Rapporteringen hem till föräldrarna gjorde hennes situation värre än vad den redan var.

– Det var ju precis vad mina föräldrar ville veta – håller jag mig inom deras ramar? Beter jag mig som en anständig flicka eller håller jag på att bli ”försvenskad”? Jag fick väldigt många fler regler att följa, säger hon.

Det var ju precis vad mina föräldrar ville veta – håller jag mig inom deras ramar? Beter jag mig som en anständig flicka eller håller jag på att bli ”försvenskad”?

NANCY MINGIANI

SVENSKA POJKVÄNNER OCH många andra saker var bara att glömma. Simundervisningen fick hon visserligen delta i – men inte på samma villkor som klasskamraterna.

– Jag fick simma med klassen, men var tvungen att ha långa shorts och linne. Jag fick inte simma i badkläder.

Ville du simma i badkläder?

– Självklart ville jag det, precis som alla andra. Jag ville inte känna mig som ett troll i bassängen.

Höll personalen koll på det?

– Ja, det gjorde de. Men just under den tiden gjorde jag ingen större protest av just det. Jag fick redan mycket skit som det var.

I DAG ÄR Nancy, som fram tills nyligen bodde i Göteborg och numer är projektledare för den antirasistiska och feministiska organisationen Varken hora eller ku vad, arg över hur skolan agerade gentemot henne och föräldrarna.

– Skolan skulle där och då ha sagt att i Sverige så får unga tjejer, eller vem som helst, klä sig som de vill. Nancy gör inget fel, det är fullt normalt. Men skolan gav aldrig den informationen, säger hon och fortsätter:

– Man måste informera nyanlända, men också etablerade invandrare, om hur det fungerar i Sverige och vad som gäller här. Skolan är en plattform för kontakt både för barn och föräldrar, det måste man ta vara på.

Nancy Minglani har tidigare berättat om sina erfarenheter i riksdagen, under ett årligt seminarium kring hedersproblematik.

GP har varit i kontakt med Nancys föräldrar, som inte vill kommentera det hela.

HAMPUS DORIAN
hampus.dorian@gp.se

BARNENS BÄSTA. Skolpersonal ska inte hålla på med poliskontroll tycker Yasser Hammoud som är fristående imam i Göteborg men även styrelsemedlem i Interreligiösa rådet i Göteborg.

”Barn har inga religiösa plikter”

I RELIGIONENS NAMN: Imamen Yasser Hammoud reagerar kraftigt på GP:s granskning om förskolepersonal som utövar religiös kontroll på föräldrars begäran.

– De är anställda som skolpersonal, inte poliser. De ska lära barnen saker, inte kontrollera dem, säger han.

Yasser Hammoud är fristående imam och styrelsemedlem i Göteborgs interreligiösa råd.

– I skolan ska barnens bästa komma i första hand, inte föräldrars önskemål. Barn ska kunna känna sig trygga i skolan, säger han.

– Skolpersonal ska inte hålla

på med poliskontroll, då går man långt över gränsen.

Han menar att man riskerar barnens trygghet, vilket alltid ska vara det centrala i skolan.

– Om ett barn tar av sig sjalen är det helt fel om personal tvingar det att ta på sig den igen, hur ska bar-

net då känna sig tryggt? frågar han sig och fortsätter:

– Som imam är jag väldigt tydlig med att barn inte har några religiösa plikter, det är ett val man själv måste göra som vuxen. Att man påverkas och tar intryck från sina föräldrar, deras kultur och re-

NÅGRA AV GP:S TIDIGARE PUBLICERINGAR I GRANSKNINGEN

Bild: JENNY INGEMARSSON

ligion, är självklart. Barn vill ofta göra som sina föräldrar, syskon och andra. Men att tvinga ett barn att bära sjal eller någonting annat är helt fel, det måste ske frivilligt.

HAN MENAR OCKSÅ att det som förälder är helt fel att tvinga på sina barn religiösa förpliktelser.

– Föräldrar ska uppfostra barn och hjälpa dem att växa som individer, men det står klart och tydligt i koranen att religionen inte får handla om tvång. Man kan inte tvinga på barn sin egen religion, säger Yasser Hammoud.

– Samtidigt är det viktigt att om ett barn vill ha sjal så ska ingen tvinga barnet att ta av den. De måste få välja fritt.

Han har själv fem barn, varav tre döttrar, och har jobbat inom skola och fritidsverksamhet sedan 20 år tillbaka.

Han säger sig själv aldrig ha varit med om att varken föräldrar eller personal ställer den här typen av krav.

– Och personal ska inte ställa upp

Fakta: Interreligiösa rådet i Göteborg

■ Grundades 2007 och har Interreligiösa Centret, som ligger i centrala Göteborg, som knutpunkt och mötesplats.

■ Rådet utgörs av andliga ledare från religiösa samfund och föreningar och en rad olika trosinriktningar finns representerade.

■ "Tillsammans skall de verka för respekt och förståelse för religiöst liv och skapa mötesplatser för människor av olika tro" står det i stadgarna.

■ Rådet samverkar med Göteborgs Stad och andra samhällsinstitutioner för ökad social sammanhållning och har deltagit i olika manifestationer och aktioner med samma syfte.

Källa: INTERRELIGIOSACENTRET.SE

på det. Deras roll är att lära barnen saker utifrån läroplanen och skollagen, inte att vara poliser. Enligt skollagen får man inte tvinga någon att ha en speciell klädsel, säger han.

SAMTIDIGT ÄR HAN till viss del kritisk mot GP:s granskning, som han tycker riskerar att späda på polarisering och fördomar.

– Ska man ta upp frågan om religionsförtryck och familjeförtryck som begränsar barns frihet så bör man titta på alla religioner, här blir det väldigt mycket fokus på muslimer. Det finns sikher, judar, katoliker, hinduer, hare krishna och andra religiösa grupper där man kan hitta liknande exempel, säger han.

– När man läser är det lätt att tro att alla muslimer är extrema och kontrollerar sina barn, så ser det självklart inte ut.

Kommunen tillrättavisar förskolor

I RELIGIONENS NAMN

Flera förskolor i Biskopsgården kunde tänka sig att kontrollera och tvinga på barn slöja om föräldrarna ville det, avslöjade GP. Nu leder granskningen till åtgärder i stadsdelen.

GP:s granskning av religiösa påtryckningar i skolan har väckt stor uppmärksamhet runt om i landet i veckan.

Bland annat har utbildningsminister Gustav Fridolin (MP) kallat representanter från Göteborg, Stockholm och Malmö samt Skolinspektionen till möte för att diskutera frågan senare i juni.

Redan nu har dock granskningen lett till åtgärder i Biskopsgården och stadsdelen Västra Hisingen, där 4 av 5 förskolor svarade ja på GP:s önskemål om slöjkontroll på en femårig flicka.

– Jag kunde inte tro att det var sant. Inget barn ska tvingas bära särskilda plagg eller på något annat sätt bli utsatt för påtryckningar eller tvång som går emot skollagen och skolans värdegrund. Vi har kontaktat samtliga förskolechefer med uppmaning att omedelbart informera medarbetare om förskolans uppdrag, säger Eva-Lill Thorsson, områdeschef för förskoleverksamheten på Västra Hisingen.

Hon säger att granskningen är intressant eftersom den sätter ljus på en principiellt viktig fråga. Många skolanställda har vittnat för GP om den osäkerhet som kan uppstå när föräldrar kommer med religiösa påtryckningar.

En del skolor säger att man redan i dag tillmötesgår en del föräldrars krav.

– Det var bra att det kom upp. För det visar att vi måste jobba med detta ännu mer än vad vi gör, säger Eva-Lill Thorsson.

SEDAN ÅR 2011 har Västra Hisingen ett samarbete med Bygga broar, ett koncept där skolpersonal utbildas i hur man ska bemöta föräldrar med olika normer, regler och värdesystem. Syftet är att stärka barns rättigheter, främja integration och förebygga hedersrelaterat våld och förtryck.

Hittills har personal på 14 förskolor och 4 grundskolor i Biskopsgården fått utbildningen.

– Bygga broar handlar om att skapa en ökad trygghet bland personalen. För att kunna ha en bra dialog med vårdnadshavare, utan att gå ifrån skolans riktlinjer och styrdokument. För det händer att komplexa frågor dyker upp, säger Emmelie Rönnblad, samordnare på Bygga Broar.

Hur ska man tänka när man hamnar i ett sådant dilemma?

– Får man en fråga som är svår att besvara som enskild pedagog och är osäker, ska man inte svara direkt.

Man kan säga att man behöver diskutera det med sina kollegor först. Då får man även möjlighet att reflektera och diskutera saken innan. Det är viktigt att skolan har en gemensam linje, säger Emmelie Rönnblad.

Enligt Eva-Lill Thorsson är det dock främst chefer, fastanställda och långtidsvikarier som fått utbildningen Bygga broar. Timvikarier, som är vanligt förekommande inom förskolan, får ingen djupare utbildning kring skollagen.

SAMTIDIGT VISAR FÄRSK statistik från Skolverket att andelen utbildad personal inom förskolan ökar i Sverige, både inom kommunal och privat sektor. I snitt saknade närmare 27 procent av kommunalt förskoleanställda utbildning för att arbeta med barn år 2017, en ökning med 1,7 procentenheter från år 2016.

Bland fristående förskolor är siffran ännu högre.

– Vi ligger på ungefär samma nivå här. Det gör att vi måste jobba mer med förståelseverksamheten även inom den gruppen, säger Eva-Lill Thorsson.

MICHAEL VERDICCHIO
michael.verdicchio@gp.se

Fakta: Så många i förskolan saknar utbildning

Många som arbetar inom svensk förskola saknar utbildning för arbete med barn. Så här stor andel handlar det om i genomsnitt i Sverige:

■ År 2014	
■ Kommunal regi	20,8 procent
■ Fristående regi	36,9 procent
■ År 2015	
■ Kommunal regi	21,6 procent
■ Fristående regi	37,4 procent
■ År 2016	
■ Kommunal regi	25,1 procent
■ Fristående regi	39,9 procent
■ År 2017	
■ Kommunal regi	26,8 procent
■ Fristående regi	40,9 procent

GP granskar: Förtrycket i religionens namn

I en artikelserie granskar GP hederskultur och förtryck. Har du en historia att berätta eller ett tips som du vill att vi tittar närmare på? Tipsa GP:s granskande reporter Michael Verdicchio. Mejla: granskning@gp.se